

CARLES SENTÍS ◆ Periodista, autor del llibre *Viatge en Transmiserià*

"Lamento l'agressivitat que hi ha en certa premsa"

Carles Sentís (Barcelona, 1911) va descriure, en articles que ara formen el llibre *Viatge en Transmiserià*, l'odisea dels immigrants murcians que arribaven a La Torrassa en els anys 30. Sentís inicia llavors una intensa vida: lluita a la guerra civil, informa dels conflictes mundials, dirigeix mitjans de comunicació i obté, ja en democràcia, càrrecs polítics

ENRIQUE GIL

Reviure el Transmiserià seixanta anys després, quin sentit té per a vostè?

Jo diria que és, primer, una experiència literària perquè vol dir que s'aguanta d'en peus, no tant pel que es diu sinó per com és diu. S'ha parlat que era un dels primers reportatges d'investigació que es van fer. En tot cas, que s'hagi publicat en un llibre vol dir, modestament, que té una certa forma literària.

Què es veia més en aquell autobus que va agafar vostè a Lorca en els anys 30, la misèria de la que fugia la gent o l'esperança que portaven?

Totes dues coses alhora. Per això jo parlo sempre amb respecte, perquè era un esforç arrancar-se de la vida quotidiana, encara que fos per a molts d'ells miserable, i anar-se'n cap al desconegut. I molts d'ells anaven a parar a uns barris de barraques no pas massa diferents dels que havien deixat enrera. La diferència estava en l'esperança d'un treball i d'una sortida realitzable.

Sap que les xifres que donava sobre la immigració murciana a La Torrassa eren molt exagerades, segons alguns estudis més recents?

Potser sí. Aleshores no hi havia prou estudis estadístics i un es refiava del que li deïan, de manera que no em costaria creure que hi han errors en aquest sentit.

Vostè ha visitat mig món i ha conviscut amb cultures ben diferents. Quina lliçó o quina conclusió vital n'ha tret?

Hi ha aquesta situació de misèria en el món, però clar, qui ho pot arre-

glar? I quan? I com? Ara tenim l'exemple de Somàlia: acaben de sortir els soldats de l'ONU i van desembarcar fa dos anys amb el propòsit de donar assistència humanitària, que es va fer amb molta dificultat. Han tornat a resorgir una mica durant aquests dos anys, però ara marxen els que evitaven la guerra civil i, si no s'entenen els 'senyors de la guerra', tornarem a on estàvem abans... Si hi ha possibilitats d'una vida millor que aquests desastres? Jo penso que no, com a mínim en un termini previsible.

També ha conegut de ben a prop alguns dels personatges més rellevants del segle. Quin n'és el que més l'ha impressionat?

Probablement el general De Gaulle, perquè el vaig seguir des de l'inici, quan no es donava res per ell. El tractaven d'aventurer i als anglesos no els agradava perquè pretenia massa. I va acabar per imposar-se i aconseguir que França s'assegués a la taula de la negociació, en una mostra del seu talent polític.

La seva experiència d'actuar en la societat des del costat del periodista o des del polític, li ha plantejat alguna contradicció? Moltes vegades. Però això ho ha de superar el periodista. No ha de pensar que està fent una tasca de

proselitisme en reflectir i explicar unes coses. Per exemple, jo vaig seguir el viatge per tota França d'en Nikita Krushov, i això no vol pas dir que jo tingués cap mena d'identificació política amb ell... Estar en contacte amb gent que no pensa el mateix et permet estar obert a moltes coses.

Parlem del seu passat polític. Entre la seva participació a la guerra civil del costat del

A la ruta del Transmiserià es veia alhora la misèria i l'esperança de l'immigrant

general Franco i els seus compromisos i càrrecs durant la democràcia, quina evolució personal i política hi ha?

No, no hi ha cap canvi. Vosté diu que vaig fer la guerra amb en Franco. No. En Franco la va fer amb mí... És a dir, quan vaig sortir al cap d'un mes de la Barcelona dominada pels anarquistes, vaig anar amb d'altres periodistes a buscar en Cambó. Ell es va afegir al que era l'Espanya nacional i, en aquell moment, en Franco encara no era cap d'estat, era un general més, però no era dels que manaven. Jo vaig prendre partit, no tenia altra solució que el que vaig escollir: el meu pare tenia dos germans, capellans, i una sola germana, monja. Això indica fins a quin punt la família va estar perseguida. Si no se'n sap tot això, no s'acaben d'entendre les coses. Va ser una cosa que va caure sobre una generació, que això tampoc es té en compte, com si un pogués escollir. Després de la guerra vaig deixar de considerar res de política i vaig ser amic dels que eren amics meus, tant si eren d'un cantó com d'un altre. Vaig continuar fent periodisme. En política, vaig presentar-me en unes eleccions per l'UCD d'Adolfo Suarez, ja en democràcia. Abans jo no havia fet política sinó periodisme.

Com a president del Centre Internacional de Premsa ha vist la premsa catalana i espanyola amb perspectiva. Com contempla el moment actual?

Home, jo veig que hi ha, sobretot per part de certs diaris i emissores de Madrid, una agressivitat que lamento. Jo he viscut el periodisme a l'estranger i allà hi ha la premsa anomenada groga (per a escàndols i qüestions sexuals...). Però aquí ha sortit una premsa que té la mateixa exageració però en relació amb la política, i això no és bo. La llibertat de premsa ho permet. El Col·legi de Periodistes ha fet un codi deontològic voluntari, però els diaris que no vulguin acollir-s'hi ho han de dir perquè la gent ho ha de saber. Si no resulta que els periodistes tenen una avantatge per damunt de tot altre ciutadà i això no és constitucional ni just.

Si hagués de resumir la seva intensa vida amb una imatge viscuda, quina triaria?

És difícil de dir. Potser la imatge més colpidora d'un dia va ser al final de la guerra mundial, el Dia de la Victòria. A l'Alemanya vençuda uns periodistes vam aconseguir un avió per anar a Londres. Així al matí vaig veure la derrota pels carrers de Francfort i a la tarda l'alegria pels carrers de Londres.